

4. Яновська О.Г. Концептуальні засади функціонування і розвитку змагального кримінального судочинства: монографія. К.: Прецедент, 2011. 303 с.
5. Солодков А.А. Теоретичні основи та практика здійснення провадження в суді присяжних в Україні: дис. ... к. ю. н., спец.: 12.00.08 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». Харків. 2015 р. 219 с. С. 19.
6. Словська І.Є. Суд присяжних: становлення і функціонування (зарубіжний досвід). Право і суспільство. № 5 (2). 2015. С. 72–77.
7. Яценко Н.Г. Народні засідателі та суд присяжних у цивільному процесі: історія і сучасність. Вісник Вищої ради юстиції. 2011. № 1 (5). 230 с.
8. Науково-практичний коментар до Кримінального процесуального кодексу України від 13 квітня 2012 року / за ред. О.А. Банчука, Р.О. Куйбіди, М.І. Хавронюка. Х.: Фактор, 2013. 1072 с.

УДК 343.3/7

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ПОРУШЕННЯМ ПРАВИЛ ОХОРОНИ ВОД (НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ)

CRIMINAL LEGAL CHARACTERISTICS OF CRIMES RELATING TO WATER PROTECTION RULES (NATIONAL AND INTERNATIONAL LEGAL ASPECTS)

Барвенко В.К., суддя
Комінтернівський районний суд Одеської області

Стаття присвячена аналізу наукових підходів щодо визначення сутності кримінально-правової характеристики злочинів проти довкілля. Приділяється увага необхідності виокремлення таких наукових понять, як «кримінально-правова характеристика певного виду кримінального правопорушення» або «кримінально-правова характеристика групи злочинів». Розглянуто проблему формування кримінально-правової характеристики як системи узагальнених даних про типові ознаки кримінальних правопорушень з урахуванням зв'язків між елементами. Підкреслено практичне значення вказаної характеристики в організації розслідування злочинів проти довкілля, в побудові методичних рекомендацій з досудового розслідування даної групи кримінальних правопорушень.

Ключові слова: злочини проти довкілля, кримінальне правопорушення, кримінально-правова та криміналістична характеристика, кримінальне провадження, досудове розслідування, криміналістична методика.

Статья посвящена анализу научных подходов к определению сущности криминалистической характеристики преступлений против окружающей природной среды. Уделяется внимание необходимости выделения таких научных понятий, как «криминалистическая характеристика определенного вида криминального правонарушения» или «криминалистическая характеристика группы преступлений». Рассмотрена проблема формирования криминалистической характеристики как системы обобщенных данных о типовых признаках уголовных правонарушений с учетом связей между элементами. Подчеркивается практическое значение криминалистической характеристики в организации расследования преступлений против окружающей природной среды, в построении методических рекомендаций по досудебному расследованию данной группы уголовных правонарушений.

Ключевые слова: преступления против окружающей природной среды, уголовное правонарушение, криминально-правовая и криминалистическая характеристика, уголовное производство, досудебное расследование, криминалистическая методика.

The article analyzes the scientific approaches to defining the essence of forensic characteristics of crimes against the environment. Attention is paid to the need to allocate such scientific concepts as "criminological characteristics of certain types of criminal offence" or "criminological characteristics of crime groups". The problem of the formation of criminological characteristics as a system of generalized data on the typical signs of criminal offences based on relationships between elements. It emphasizes the practical importance of forensic characteristics in the investigation of crimes against environmental protection organization, in the construction of guidelines for pretrial investigation of this group of criminal offences.

Key words: crime against the environment, criminal offence, criminological characteristics, criminal proceedings, pretrial investigation, forensic technique.

Формуючи наукову концепцію з питань створення теоретичних основ криміналістичної методики розслідування злочинів проти довкілля, необхідно визначити головні категорії, які будуть виступати предметом дослідження. У нашому випадку однією з таких головних категорій є криміналістичне розуміння екологічного злочину, екологічного кримінального правопорушення або злочину проти довкілля. Для досягнення цієї мети необхідно визначити напрями і завдання дослідження, віднайти узгоджене тлумачення цієї головної категорії криміналістами-науковцями та юристами-практиками, а також визначитися з поняттям кримінально-правової характеристики цього виду злочинів.

Можна взяти за аксіому твердження, що основу криміналістичного розуміння екологічних кримінальних правопорушень становить їх правове визначення. Наприклад, О.Н. Колісніченко зазначав, що кримінальне право допомагає правильно визначати ті обставини, що підлягають з'ясуванню в процесі розслідування, а І.М. Лузгін зазначав, що розслідування злочину залежить від його юридич-

них ознак та умов учинення. Водночас специфікою злочину проти довкілля є те, що на визначення цього поняття впливають результати досліджень не лише в галузі кримінального права, а також у галузях кримінології, юридичної психології, екологічного права.

Кримінальне правопорушення як конкретна дія (бездіяльність) суб'єкта, поведінка, вчинок особи чи групи осіб, заборонені кримінальним законом, є предметом дослідження кримінально-правової науки. Вагомий внесок у вивчення феномену злочину (кримінального правопорушення) і злочинності як соціального явища зробили науковці різних галузей гуманітарних, природничих і технічних наук. Такі дослідження містяться в працях вчених-кримінологів, криміналістів, фахівців із кримінальної психології та інших юридичних наук.

Питання класифікації злочинів за різними критеріями та кваліфікації суспільно небезпечних діянь привертали увагу таких фахівців у галузі кримінального права, як: П.П. Андрушко, Я.М. Брайнін, М.В. Володько, А.А. Горницький, В.А. Клименко, М.Н. Ковалев,

П.К. Кривошеїн, В.К. Матвійчук, П.С. Матищевський, В.М. Смітєнко, В.В. Стасис, С.А. Тарапухін, В.Я. Тацій. Соціально-політична сутність злочину досліджувалась у роботах В.В. Дурдинця, О.М. Литвака, М.І. Мельника, О.В. Микитчука, Г.О. Омельченка, О.В. Скрипнюка, О.С. Саїнчина, В.І. Шакуна та ін.

Певні аспекти екологічної злочинності розглядалися у працях вітчизняних і зарубіжних учених у галузі кримінології, кримінального права, криміналістики, екологічного права: В.І. Андрейцева, М.І. Веревичевої, О.В. Виноградової, С.Б. Гавриша, В.О. Глушкова, А.П. Гетьмана, С.А. Голуб, В.К. Грищука, О.М. Джужі, О.О. Дудорова, С.О. Книженко, А.Г. Князева, М.Й. Коржанського, В.В. Костицького, З.Г. Корчевої, В.А. Ландіної, Б.М. Леонтьєва, Н.О. Лопашенко, В.К. Матвійчука, І.І. Митрофанова, М.І. Мельника, В.О. Навроцького, О.В. Одерій, В.Д. Пакутіна, Є.А. Плотнікова, Г.С. Поліщук, В.М. Приєжного, А.М. Притули, Б.Г. Розовського, Н.Л. Романова, О.В. Сасова, Т.Л. Сергєєва, О.В. Скворцової, В.В. Стасиша, В.М. Стратонова, В.Я. Тація, В.П. Тихого, М.І. Хавронюка, І.О. Харь, С.В. Хилюк, Д.Б. Чуракова, О.І. Чучаєва, Ю.С. Шемшученка, В.А. Широкова, А.М. Шульги.

Але на сьогодні не сформовано єдиної думки щодо визначення поняття «злочин проти довкілля» (інакше: «екологічний злочин», або «екологічне кримінальне правопорушення»), що не сприяє однозначному розумінню цих термінів науковцями і практиками.

Термін «злочин» є складним словом, утвореним з основ іменника «зло» та дієслова «чинити», і означає «вчинення зла», «вчинене зло». Отже, злочином, у загальному розумінні, є заподіяння певного зла, шкоди інтересам суспільства. «Великий тлумачний словник сучасної української мови» містить такі визначення поняття «злочин»: «1. Суспільно небезпечна дія (чи бездіяльність), що чинить, заподіє зло людям. 2. Неприпустимий, ганебний вчинок. Неправильна, шкідлива поведінка».

У статті 16 Конституції України [1] закріплено, що обов'язком держави є забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, збереження генофонду Українського народу. Тобто держава з метою запобігти негативним наслідкам неправомірної поведінки людини щодо довкілля має використовувати різні засоби впливу, в тому числі кримінальну відповідальність. Норми про відповідальність за злочини проти довкілля виділено в окремий восьмий розділ Особливої частини Кримінального кодексу (далі – КК) України.Хоча деякі норми, що стосуються екологічних кримінальних правопорушень, можна знайти і в інших розділах Особливої частини КК України.

Наприклад, такий злочин проти довкілля, як екоцид український законодавець відніс до злочинів проти безпеки людства і ввів його до розділу ХХ Особливої частини КК України «Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку». Ст. 441 КК України визначає екоцид як масове знищення рослинного чи тваринного світу, отруєння атмосфери або водних ресурсів, а також учинення інших дій, що можуть спричинити екологічну катастрофу.

Ст. 414 КК України віднесена законодавцем до розділу XIX Особливої частини «Військові злочини». Основним об'єктом цієї статті названо порядок експлуатації військової техніки, а серед додаткових об'єктів визначено життя і здоров'я людини, довкілля. Диспозиція ст. 414 КК України: «Порушення правил поводження зі зброєю, а також боєприпасами, вибуховими, радіоактивними та іншими речовинами і предметами, що становлять підвищений небезпеку для оточення, якщо це заподіяло потерпілому тілесні ушкодження» [2].

Протидія злочинам проти довкілля з боку держави здійснюється також на підставі ратифікованих Україною

міжнародних нормативних актів і норм національного законодавства, що закріплені в законах і підзаконних нормативно-правових актах (постанови Верховної Ради України, укази Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, інструкції і накази профільних міністерств і відомств).

Останнім часом в Україні відбуваються процеси адаптації національного законодавства, в тому числі екологічного законодавства, до законодавства Європейського Союзу. Відповідно до Закону України «Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» пріоритет має надаватися законодавчим актам України, які сприятимуть правовому забезпеченню заходів щодо захисту довкілля та раціонального природокористування.

Серед причин необхідності визначення правової категорії «злочини проти довкілля» або «екологічні кримінальні правопорушення» можна виділити такі:

– у чинному КК України злочини проти довкілля виділено в окремий восьмий розділ Особливої частини;

– КК України не дає нормативного визначення понять «злочин проти довкілля» або «екологічне кримінальне правопорушення», хоча водночас законодавець вважає за можливе визначити в ст. 401 КК України поняття військового злочину;

– в Законі України «Про охорону навколошнього природного середовища» ми не знаходимо визначення поняття «злочин проти довкілля», проте в ст. 68 зазначеного Закону наводиться перелік порушень законодавства про охорону навколошнього природного середовища;

– можна констатувати, що велика кількість правових термінів не знаходить прямого закріплення в законодавчих актах, хоча їхня цінність для практики – правотворчої, правозастосовної, інтерпретаційної та правовиховної – є очевидною. Без освоєння поняттєвого апарату юридичної науки практична діяльність у сфері права є ускладненою;

– у практиці правозастосування постійно постають питання про розмежування злочинних і незлочинних екологічних правопорушень, однак чинний Кодекс України про адміністративні правопорушення також не містить терміну «екологічне правопорушення»;

– серед вчених-екологів відбуваються постійні дискусії про значення спеціальних термінів.

Доцільно детальніше розглянути термінологію, яку використовує законодавець у нормативно-правових актах, що стосуються охорони довкілля. Базовим законом, який регулює питання екологічних правовідносин, є Закон України від 25 червня 1991 року «Про охорону навколошнього природного середовища». Цей закон є декларативним і спеціальних кримінально-правових та адміністративно-правових приписів не містить. Тому законодавець для реалізації положень зазначеного закону вніс певні юридичні норми до КК та КУПАП України.

Поняття «довкілля» законодавець використав у Господарському кодексі України (ст. ст. 9, 13, 270, 293), Цивільному кодексі України (ст. 49, 246), Лісовому, Митному та Земельному кодексах, основоположному національному стандарті, державному класифікаторі, в Законі України «Про благоустрій населених пунктів». Сьомий розділ у КУПАП названо законодавцем «Адміністративні правопорушення у сфері охорони природи, використання природних ресурсів, охорони культурної спадщини».

Таким чином, ми бачимо, що законодавець ототожнює поняття «екологія», «довкілля» і «навколошнє природне середовище». Водночас у законодавця ми не знаходимо чіткого визначення в нормах понять «злочини проти довкілля», «злочини проти екології», «екологічні злочини», «екологічні кримінальні правопорушення».

«Великий тлумачний словник сучасної української мови» визначає термін «довкілля» як навколошнє середовище, природні умови, оточення, в якому існує жива іс-

тота, організм. «Великий енциклопедичний юридичний словник» визначає поняття «довкілля» як все те, що оточує людину. В екологічному аспекті поняття «довкілля» є тотожним терміну «навколошне середовище». В такому значенні термін вжито у ст. 50 Конституції України [1].

Відповідно до тексту «Екологічної енциклопедії» довкілля є багатозначним поняттям, що вживається в різних контекстах: науково-природничому, суспільно-науковому, загальнокультурному. Від тлумачення змісту цього поняття залежать політичні та світоглядні підходи до розв'язання екологічних проблем. «Глибинні екологи» трактують довкілля як природу (біосферу) або сукупність природних основ існування людства, тому вважають за необхідне зберігати природу в еталонному вигляді, не допускаючи в ній людського втручання.

Екологи, що знаходяться на позиціях радикальної соціальної філософії, вважають, що природа не має сенсу поза людською діяльністю. Соціальні відносини і спосіб виробництва перетворюють природу на довкілля, створюючи різні його типи: урбанізований, ризикований, техногенний, соціокультурний. Довкілля охоплює: компоненти природи, людину, наслідки людської діяльності. Тому необхідно вдосконалювати способи створення довкілля, керувати ним і усувати негативні наслідки господарської діяльності, покладаючись на можливості науково-технічного прогресу. В наш час, коли створений людиною світ стає відповідним світовій природі, а наслідки господарської діяльності набувають планетарних масштабів, є потреба глибокого усвідомлення взаємодії людини і природи.

«Українсько-російський екологічний тлумачний словник» містить таке визначення: навколошне середовище – середовище мешкання і виробничої діяльності людства, оточуючий людину природний і створений нею матеріальний світ. Навколошне середовище включає природне і штучне (техногенне) середовище. Суспільне виробництво змінює навколошне середовище, впливаючи на всі його елементи. Ця дія та її негативні наслідки особливо зросли в епоху науково-технічного розвитку. В широкому значенні в поняття «навколошне середовище» включають матеріальні й духовні умови існування і розвитку суспільства. Інколи термін «навколошне середовище» розуміють тільки як навколошне природне середовище: в такому значенні він використовується в міжнародних договорах.

«Великий енциклопедичний юридичний словник» дає таке визначення: «Навколошне природне середовище – це сукупність природних та природно-антропогенних умов (земля, вода, ліси, надра, атмосферне повітря, рослинний і тваринний світ), що оточують людину та є необхідними для її життя і діяльності». Навколошне природне середовище є визначальною передумовою життя людини і функціонування екосистем, що зумовлює необхідність його збереження і охорони. Відносини з охорони навколошнього природного середовища називають екологічними, а галузь права, яка регулює ці відносини, – екологічним правом.

Зазначені характеристики термінів «довкілля», «навколошне середовище», «навколошне природне середовище» дозволяють зробити такі висновки: а) термін «довкілля» позбавлений конкретного змістового навантаження, під ним можна розуміти всі об'єкти природи, що оточують людину, використання цього терміну породжує великі суперечності; б) поняття «навколошне середовище» є невизначенім і суперечливим, оскільки охоплює як природні об'єкти, так і антропогенні: будівлі, відповідну інфраструктуру; в) поняття «природа» і «природні ресурси» є широкими за змістом, вони стосуються в тому числі й тих компонентів, які людина не в змозі використовувати й охороняти.

Термін «екологічний злочин» одним з перших застосував у науковій літературі В.Д. Пакутін у дослідженні «К вопросу о месте норм об экологических преступлениях в системе законодательства и учебных курсах» у 1980 році.

Цей термін можна вважати похідним від поняття «екологічне правопорушення», який був використаний С.В. Колбасовим в 1972 році під час обговорення практики застосування судами законодавства щодо охорони природи, яке відбулося на Пленумі Верховного Суду СРСР. Ця проблема порушувалась на засіданні Верховної Ради СРСР, яка в 1989 році прийняла відповідну постанову про невідкладні заходи щодо екологічного оздоровлення країни. Тобто проблеми ознак екологічних злочинів або екологічних кримінальних правопорушень вже тривалий час перебувають під увагою науковців, але єдиної позиції з цього питання так і не вироблено.

Так, наприклад, Е.М. Жевлаков визначає екологічні злочини як суспільно небезпечні, передбачені кримінальним законом винні, карані діяння, що посягають на суспільні відносини зі збереження якісно сприятливого природного середовища, раціонального використання його ресурсів і забезпечення екологічної безпеки населення. Підтримуючи думку науковців, О.М. Джужа вважає, що екологічні злочини – це передбачені кримінальним законом суспільно небезпечні діяння, що посягають на навколошне природне середовище чи його окремі сфери (повітря, землю, надра, води тощо).

О.Л. Дубовик розуміє під екологічним злочином передбачене кримінальним законом та заборонене ним під загрозою покарання винне суспільно небезпечне діяння (дію чи бездіяльність), що посягає на навколошне природне середовище та його компоненти, раціональне використання та охорона яких забезпечують оптимальну життєдіяльність людини, а також на екологічну безпеку населення та території, і полягає у безпосередньому протиправному використанні природних об'єктів (або у протиправному впливі на них) як соціальної цінності, що призводить до негативних змін стану та якості навколошнього середовища. Вказана думка підтримується й іншими науковцями [4–11].

О.В. Виноградова пропонує таке визначення: екологічний злочин – це карані кримінальним законом суспільно небезпечне діяння, що посягає на екологічну безпеку й екологічний правопорядок і завдало істотної шкоди природному середовищу або створило загрозу її настання. О.С. Сайнчин та В.М. Стратонов екологічні злочини визначають як злочини проти довкілля і тлумачать як суспільно небезпечні, передбачені розділом восьмим Особливої частини КК України, винні діяння, що посягають на суспільні відносини, які забезпечують охорону навколошнього природного середовища, раціональне використання його ресурсів та екологічну безпеку населення, вчинені суб'ектом цих злочинів. Указану думку підтримає В.К. Матвійчук, який вважає поняття «екологічні злочини» некоректним, оскільки «екологічний» – це позитивна характеристика явища, а «злочин» – негативне явище. За законами формальної логіки вони не можуть поєднуватися. Поняття «довкілля» не несе в собі змістового навантаження, тому слід використовувати термін «злочини проти навколошнього природного середовища», який відображає суть таких дійній [10; 11].

У КК України законодавець використав термін «довкілля» як умовний вид скорочення терміна «навколошне природне середовище». Хоча останній термін є більш змістовним, його громіздкість схиляє до використання певного скорочення. Саме тому частіше використовують термін «довкілля» як вид скорочення терміна «навколошне природне середовище» [2].

О.В. Одєрій у своїй монографії пропонує таке визначення поняття «злочини проти довкілля»: однорідна сукупність кримінально-караних діянь, що посягають на навколошне природне середовище та його компоненти, характерними ознаками яких є однорідність і взаємоувмовленість способів досягнення протиправної мети, наявності слідів екологічного спрямування та викликаних ними негативних наслідків [6].

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України. К.: «Феміда». 1996.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Х.: Одісей, 2017. 360 с.
3. Кримінальний кодекс України. К.: «Правова єдність». 2015.
4. Шепітько В.Ю. Криміналістика: енцикл. словник (українсько-російський і російсько-український); за ред. В.Я. Тація. Х.: Право, 2001. 560 с.
5. Хань Г.А. Проблеми планування та організації розслідування злочинів в ОВС. Використання сучасних досягнень криміналістики у боротьбі зі злочинністю: матеріали 3-ї міжвуз. наук.-практ. конф. студентів, курсантів і слухачів (Донецьк, 28 березня 2003 р.). Донецьк, 2003. С. 132–133.
6. Заяць Д.Д., Степанюк Р.Л. Поняття взаємодії у боротьбі зі злочинністю: криміналістичний підхід. Вісник Харківського нац. ун-ту внутр. справ. 2006. Вип. 32. С. 7–11.
7. Одерій О.В. Теорія і практика розслідування злочинів проти довкілля: монографія. Харків: Діса плюс, 2015. 528 с.
8. Про організацію взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: наказ МВС України від 14 серпня 2012 року № 700. Офіційний вісник України. 2012. № 84. Ст. 3408.
9. Багрій М. Взаємодія слідчого з працівниками підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Вісник Львівського університету. Серія «Юридична». 2013. Вип. 57. С. 315–321.
10. Про оперативну-розшукову діяльність: Закон України від 2 лютого 1992 року. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 22. Ст. 303.
11. Сайнчин О.С. Протидія незаконній міграції в Україні (криміналістичні, кримінологічні та оперативно-розшукові аспекти): монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 436 с.
12. Стратонов В.М., Захарченко О.В. Загальні положення взаємодії слідчого з органом дізнання в процесі розшуку та встановлення місця знаходження обвинуваченого. Форум права. 2011. № 1. С. 982–988.

УДК 343.121.1(477)

ПРОЦЕСУАЛЬНА САМОСТІЙНІСТЬ СЛІДЧОГО: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

THE PROCEDURAL INDEPENDENCE OF AN INVESTIGATOR: QUESTIONS OF THEORY AND PRACTICE

Дрозд В.Г., к.ю.н., доцент,
старший науковий співробітник,
проводний науковий співробітник
ІІ науково-дослідного відділу науково-дослідної
лабораторії проблем правового та організаційного
забезпечення діяльності Міністерства
Державний науково-дослідний інститут
Міністерства внутрішніх справ України

Досліджено сутність та значення процесуальної самостійності слідчого у кримінальному провадженні, встановлено її зміст та межі, а також роль процесуальної самостійності слідчого у швидкому, повному та неупередженному розслідуванні. Аргументовано необхідність виключити з кола повноважень прокурора його контролно-наглядову діяльність з питання погодження клопотань слідчого до слідчого судді щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення інших процесуальних дій, які потребують відповідного дозволу слідчого судді, суду, а також клопотань про продовження строку досудового розслідування.

Ключові слова: слідчий, учасники кримінального провадження, органи досудового розслідування, процесуальна самостійність слідчого, процесуальний статус слідчого.

Исследована сущность и значение процессуальной самостоятельности следователя в уголовном производстве, установлено ее содержание и границы, а также роль процессуальной самостоятельности следователя в быстром, полном и беспристрастном расследовании. Аргументирована необходимость исключить из круга полномочий прокурора его контрольно-надзорную деятельность по вопросу согласования ходатайств следователя к следственному судье по применению мер обеспечения уголовного производства, проведения иных процессуальных действий, требующих соответствующего разрешения следственного судьи, суда, а также ходатайств о продлении срока досудебного расследования.

Ключевые слова: следователь, участники уголовного производства, органы досудебного расследования, процессуальная самостоятельность следователя, процессуальный статус следователя.

The essence and importance of procedural independence of the investigator in the criminal proceedings were examined, its meaning and limits were found, and also the role of procedural independence of the investigator thorough comprehensive, complete and impartial investigation of criminal proceedings.

It was stated that attempts to limit the procedural independence and independence of the investigator by increasing the role of the prosecutor's powers in criminal proceedings by introducing a criminalization of actions that did not coincide with the vision of the procedural leader did not produce the desired result, but only led to negative consequences, which were expressed in pressure on investigators from the sides of the prosecutor, overload due to the huge number of criminal proceedings and other negative factors.

The necessity to exclude from the scope of the powers of the prosecutor his control and oversight activity on the issue of the approval of the investigator's petition to the investigating judge regarding the application of measures to ensure criminal proceedings, other procedural steps that require the permission of the investigating judge, the court, as well as petitions for the extension of the pre-trial investigation period, is argued.

It is proposed to exclude from the scope of the powers of the prosecutor his supervisory and supervisory activities on the issue of the approval of investigator's petitions to an investigating judge regarding the application of measures to ensure criminal proceedings, other procedural steps that require the permission of the investigating judge, the court, as well as petitions for extending the pre-trial investigation period.

Key words: investigator, subjects of criminal proceedings, pre-trial investigation agencies, procedural independence of the investigator, procedural status of the investigator.